

તા: ૨૧/૦૨/૨૦૨૨
વાર : સોમવાર

શાળા વિકાસ સંકુલ

દ્વિતીય પરીક્ષા - ૨૦૨૨

ધોરણ - ૧૧

વિષય : નામાનાં મૂળત્ત્વો

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૫૦

વિભાગ - A

- * નીચે આપેલા પ્રશ્નોના વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો: [પ્રત્યેક નો ૧ ગુણ] ૭ ગુણ
૧. આમનોંધ એ હિસાબી વ્યવહારોનો..... છે ?
- (A) મૂલભૂત ચોપડો (B) મુખ્ય ચોપડો (C) આખરી ચોપડો (D) અન્ય ચોપડો
૨. પાઘડી એ ધંધાનિ કેવી મિલકત ગણાય ?
- (A) દ્રશ્ય (B) અદ્રશ્ય (C) અવાસ્તવિક (D) પ્રવાહી
૩. માલિક ધંધામાંથી ઉપાડ કરે ત્યારે.....?
- (A) મિલકત ઘટે-મૂડી ઘટે (B) મિલકત વધે-મૂડી વધે (C) મિલકત વધે-દેવુ ઘટે (D) મિલકત ઘટે- દેવુ ઘટે
૪. વચાણ - પરત નોંધનો અગત્યનો દસ્તાવેજ એટલે.....?
- (A) જમાચિઠ્ઠી (B) ઉધારચિઠ્ઠી (C) કેડિટમમો (D) કેશમેમો
૫. કયું અનામત ચોપડે હોતું નથી ?
- (A) સામાન્ય અનામત (B) ગુપ્ત અનામત (C) વિશિષ્ટ અનામત (D) મૂડી અનામત
૬. ઘસારો ગણવાની પદ્ધતિ વર્ષોવર્ષ એકસરખી રાખવી જોઈએ?
- (A) એકસૂત્રતા (B) ચાલુ-એકમના (C) સંપાદનના (D) દૂરદર્શિતાના
૭. કાચીનોંધને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) પેટાનોંધ (B) સૂડિયું (C) બેહોમેળ (D) રોજમેળ

વિભાગ - B

- * નીચેના પ્રશ્નોના એક - બે વાક્યોમાં ઉત્તર લખો: [પ્રત્યેકનો ૧ ગુણ] ૭ ગુણ
૮. માલના રોકડ વ્યવહારનું ઉદાહરણ આપો.
૯. આર્થિક વ્યવહાર એટલે શું ?
૧૦. જમાખર્ચા વ્યવહાર એટલે શું ?
૧૧. ખાસ આમનોંધ શા માટે રાખવામાં આવે છે ?
૧૨. કયું સરવૈયું તૈયાર કરવાનો મુખ્ય હેતુ જણાવો.
૧૩. ખાતાવહી એ નામાનો કયો ચોપડો છે.
૧૪. અદ્રશ્ય મિલકતોના ચાર ઉદાહરણ આપો.

વિભાગ - C

૧૨ગુણ

* નીચેના પ્રશ્નોના ફેકમાં ઉત્તર લખો: [પ્રત્યેકના ૪ ગુણ] (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ)

૧૫ નીચેના વ્યવહારોની આમનોંધ લખો.

૨૦૧૬ જાન્યુઆરી ૧. રૂ. ૩૦,૦૦૦ રોકડા, રૂ. ૪૦,૦૦૦ નો માલ, રૂ. ૧૨૦૦૦ નો ફર્નિચર, રૂ. ૬૦૦૦ દેવાદારો લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.

૬. તપન પાસેથી રૂ. ૮૦૦૦ નો માલ ૧૦% વેપારી વટાવે ખરીદ્યો.

૧૦. વિધિને દુકાનભાડાના રૂ. ૩૫૦૦ અને ઘરભાડાના રૂ. ૨૩૦૦ રોકડા ચુકવ્યા.

૧૧. બેંકે રૂ. ૩૦,૦૦૦ ઓવરડ્રાફ્ટ મંજૂર કર્યો.

૧૬. નીચે આપેલા વ્યવહારો પરથી શ્રી સુરેશના ચોપડામાં ખરી નોંધ તૈયાર કરો

૨૦૧૬ ઓક્ટોબર ૧. રૂ. ૧૦,૦૦૦ નો માલ દિપક પાસેથી ખરીદ્યો.

૩. રૂ. ૨૦,૦૦૦ નો માલ સરદાર સ્ટોર્સમાંથી ૧૦% વેપારી વટાવે શાખ પર ખરીદ્યો ભરતિયા નંબર ૧૧૬

૭. રૂ. ૧૮,૦૦૦ નો માલ પંકજ પાસેથી રોકડેથી ખરીદ્યો.

૧૦. રૂ. ૨૫,૦૦૦ નો માલ જીમીત પાસેથી ખરીદ્યો.

૧૭. નીચેની ભૂલો સુધારવા શ્રી મહાદેવના ચોપડે જરૂરી નોંધ લખો

૧. રાજલણે ચૂકવેલા રૂ. ૫૦૦ ભૂલ થી કાજલ ખાતે નોંધ્યો છે

૨. રૂ. ૭૦૦ નો માલ સ્વીટ્ઝેરેન્ડે વેચેલ, જે ભૂલ થી ખરીદ્યો

૩. અંગત ઉપયોગ માટે બેન્કમાંથી ઉપાડેલ રકમ રૂ. ૧૫૦૦ ની નોંધ કરવાની બાકી છે.

૪. બેન્ક વ્યાજના રૂ. ૨૦૦ પાસબુકમાં જમા કરેલા જે રોકડમેળમાં ~~જમા~~ બાજુ પર નોંધેલ છે.

૧૮. રામે રૂ. ૬૦,૦૦૦ નો માલ બે માસની શાખ પર હિસાબ તા. ૦૧/૦૬/૨૦૧૬ નો રોજ વેચ્યો તા. ૦૨/૦૬/૨૦૧૬ ના રોજ રામે હિસેન પર જરૂરી રકમની બે માસની મુદતની ફૂંડી લખી. જે હિસેને સ્વીકારી પરત કરી. પાકતી તારીખે હિસેને ફૂંડીના નોંધાં ચૂકવી આપ્યા બંને પક્ષકારના ચોપડે આમનોંધ લખો.

૧૯. તફાવત આપો. ફૂંડી અને વચનચિહ્ન.

વિભાગ - D

૧૨ગુણ

* માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી ઉત્તર લખો: [પ્રત્યેક નાં ૬ ગુણ] ત્રણ માંથી કોઈપણ બે.

૨૦. જીયાંશનો રોકડમેળ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ બેન્ક ખાતાની જમાબાકી રૂ. ૧૨૦૦૦ દર્શાવે છે. જે પાસબુક સાથે મળતી નથી. નીચેની માહિતી પરથી જીયાંશનો બેન્ક સિલકમેળ તૈયાર કરો.

૧. રૂ. ૧૦૦૦૦ નો ચેક તા. ૨૮/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ બેન્કમાં ભરવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ આ ચેક બેંકે હજી સધી પાસબુકમાં નોંધેલ નથી.

૨. તા. ૩૦/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ બેંકે જમા કરેલ વ્યાજના રૂ. ૧૬૦ રોકડમેળ માં નોંધાયા નથી.

૩. ગ્રાહકે રૂ. ૧૦૦૦૦ બારોબાર બેન્ક ખાતામાં ભરેલ છે.

૪. લખેલ અને બેંકે ચૂકવેલ, પરંતુ રોકડમેળ માં નહીં નોંધેલ ચેક રૂ. ૬૦૦૦.

૫. બેન્કમાં ભરેલ પરંતુ રોકડમેળમાં નહીં નોંધેલ ચેક રૂ. ૮૦૦૦

૬. બેન્કમાં વટાવેલી રૂ. ૩૦૦૦ ની લેણીફૂંડી નકારાઈ અને બેંકે પાસબુકમાં નકારામણી ખર્ચ રૂ. ૪૦ સહિતની રકમ પાસબુકમાં નોંધેલ છે, જેની જાણ જીયાંશને નથી.

૨૧. નિરવ લિમિટેડ તા. ૧-૪-૨૦૧૮ ના રોજ રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦ માં એક યંત્ર ખરીદ્યું. આ યંત્રને ગોઠવવાનો ખર્ચ

રૂ. ૧૦,૦૦૦ થયો. જો દર વર્ષે ૧૫% લેખે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણવાનો હોય તો પ્રથમ બે વર્ષની આમનોંધ લખો તથા યંત્રખાતું તૈયાર કરો.

૨૩. તફાવત લખો: સીધી લીટીની પદ્ધતિ અને ઘટતીજતી બાકીની પદ્ધતિ.

વિભાગ - E

* નીચેના પ્રશ્નોનોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો :

વિદિત ટ્રેડર્સના નીચે આપેલ તા.૩૧-૩-૧૫ ના રોજના કચસરવૈયા પરથી વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

વિદિત ટ્રેડર્સનું તા.૩૧/૦૩/૨૦૧૫ ના રોજનું કાયું સરવૈયું

ખાતાનું નામ	ખા.પા.	ઉધારબાકી	જમાબાકી
ઉપાડ અને મૂડી		૨૬,૪૦૦	૩,૩૦,૦૦૦
ખરીદી અને વેચાણ		૩,૨૪,૬૦૦	૮,૮૦,૦૦૦
માર્લ - પરત		૮૮,૦૦૦	૨૨,૦૦૦
પ્રોવિડન્ડ ફંડ અને પ્રોવિડન્ડફંડમાં ફાળો		૧૧,૦૦૦	૧,૧૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ડ ફંડના રોકાણો અને તેનું વ્યાજ		૧,૧૦,૦૦૦	૮,૮૦૦
દેવાદારો - લેણદારો		૨,૨૦,૦૦૦	૧,૬૫,૦૦૦
વટાવ			
ઘાલખાધ અને ઘાલખાધ અનામત		૫૦,૬૦૦	૧૫,૪૦૦
હૂડીઓ		૩૩,૦૦૦	૪૬,૫૦૦
માલનો સ્ટોક (૦૧/૦૪/૨૦૧૪)		૧૬,૫૦૦	૨૭,૫૦૦
ડેમરેજ		૮૮,૦૦૦	—
કસ્ટમ ડ્યુટી		૩,૩૦૦	—
વેપાર ખર્ચ		૨૧,૦૦૦	—
રોકડ સિલક		૧,૦૦,૦૦૦	—
બેન્ક સિલક		૩૫,૧૦૦	—
કાયમી મિલકતો (પડતર કિમતે રૂ.૬,૦૦,૦૦૦)		૪,૮૦,૦૦૦	—
જાહેરાત ખર્ચ		૧૦,૦૦૦	—
અન્ય આવકો		—	૧૯,૬૦૦
કુલ સરવાળો		૧૬,૨૭,૮૦૦	૧૬,૨૭,૮૦૦

હવાલાઓ: ૧) અખરમાલ સ્ટોક ૧,૮૩,૦૦૦ હતો.

૨) જાહેરાતમાં આપેલ માલ રૂ. ૭૫૦૦

૩) રૂ.૧૦,૦૦૦ નું ઉધાર વેચાણ ભૂલથી ઉધાર ખરીદી તરીકે નોંધેલ છે.

૪) દેવાદારોમાંથી રૂ. ૩૦,૦૦૦ ઘાલખાધ તરીકે માંડીવાળો અને ૧૦% ઘાલખાધ અનામત રાખાવાની છે.

૫) મૂડી પર ૧૦% અને ઉપાડ પર ૬% વ્યાજ ગણો

૬) કાયમી મિલકતો પર ૧૦% લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિનો ઘસારો ગણો.